

Izhaja vsaki Torek Sredo Četrtek in Soboto.

Issued every Tuesday Wednesday Thursday and Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 13. CHICAGO, ILL., SREDA, 23. JANUARJA — WEDNESDAY, JANUARY, 23, 1924. LETO (Vol.) X.

Slovenski kat. shod v Chicagi.

Naš katoliški shod, ki se je vršil zadnje nedelje v naši naselbini se je zaključil v najslavnostnejšem razpoloženju in ostal bo zapisan z neizbrisnimi črkami v zgodovini čičaških Slovencev. Že njegov zunanji sijaj, obilna udeležba in utis njegovega mogočnega nastopa, ki je porinil v ozadje vse druge probleme našega javnega življenja, je bil znak ogromnega notranjega stvarnega dela, ki je našlo na katoliškem shodu svoj zunanji izraz. Česar bi ne mogla povedati nobena še tako debela knjiga, noben še tako dalekosežni javni fakt, je povedal vsemu zunanjemu svetu nedeljski katoliški shod: da je slovensko ljudstvo eminentno katoliško ljudstvo in da vse skoro četrstoletno delo svobodomiselnosti in slovenskih rdečih odpadnikov, da naše rojake od cerkve odtrga ali vsaj to zvezo zrahlja bilo zastoj. In ne samo to! Imelo je ravno nasproten učinek, da je katoliška zavest slovenskega naroda samo utrdilo in nehote sodelovalo pri poglobitvi njegovega verskega prepričanja in naučenja za sveto stvar naše vere, za delo za naša katoliška društva in katoliške organizacije. Zato je bil ta shod praznik zmagoslavja, ki ni bilo iskano ali karkoli poantirano in uprizorjeno, marveč spontano, kakor kakšen elementarni dogodek, ki vse ukloni pod silo in težo svojega pojava.

Vse, kar se je storilo je vekovitega pomena; delo trajne vrednosti, nam obenem pa v podnet za nadaljne podvige, žrtve in borbe; delo, ki bo neslo sadove celokupnemu slovenskemu narodu.

Program shoda se je vršil, kakor bomo to objavili v naslednjem. Začel se je ob 2:10 popoldne, katerega je uradno otvoril, kakor že v zadnjič omenjeno predsedatelj shoda Mr. John Žefran, ki je najprvo pozdravil navzoče občinstvo v imenu naselbine in vseh društev spadajočih h K. S. K. J. Nato je predstavil prvega govornika Mr. Antona Grdina gl. predsednika Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, ki je nastopil burno pozdravljen. Najprvo je v vznešenih besedah pozdravil naselbino in potem povedal par zelo humorističnih od Clevelanda, nakar je začel s svojim govorom, ki se je glasil: O slovenskih katoliških organizacijah in o ameriških Slovencih sploh. Začel je:

„Častiti duhovniki, bratje in sestre!
— Srce mi kipi veselja, ko se nahajam danes v Vaši sredini. Pristrčno pozdravljam vse tukaj navzoče — zbrane na tem pomenljivem shodu čičaških Slovencev.

Meni se je ukazalo, da naj spregovorim o bratskih organizacijah in zakaj da ne? Saj sem član celo 17 podpornih društev in organizacij, in sedaj me je doletela celo čast biti tudi predsednik prve in za slovenski narod najbolj zaslužne organizacije Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote. (Živahno ploskanje med občinstvom.)

In kot tak stojim pred Vami, z največjim veseljem in trdnim zaupanjem, da Vas naučim še za večjo in boljše vnemo katoliškega bratskega medsebojnega življenja. Mislil sem govoriti o bolniški skupni centralizaciji, ki je sicer krvavo potrebna pri naši organizaciji, toda oprostite, danes se mi vidi bolj potrebno, da govorim o katoliški skupni centrali, kakor o bolniški. In zakaj naj Vam jaz to govorim? Zato ker se čutim za to poklicanega, moj urad, ki mi ga je narod izročil v roke mi nalaga to nalogo, ker potreba današnjih dni je velikanska in današnje slabe razmere med našim slovenskim narodom me silijo v to! Jaz mislim, da nihče ni bolj poklican, da vrši to delo med našim narodom, če ni bolj poklican, da vrši to delo med našim narodom, kakor ravno naša katoliška društva in predvsem pa naša dobra podpornica mati Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota! (Pritrjevanje.)

Govoriti Vam hočem iz srca in prepričanja iz svojih lastnih skušenj; sem že 26 let v Ameriki in v tem času sem marsikaj videl in skusil, zlasti pa sem imel (Dalje na 2. strani.)

AMERISKE VESTI.

— Washington. — Zakladničar podaja v svojem poročilu pred narod natančno svoto, ki so jo ameriški državljani plačali Združenim državam, skupno za vse davke v letu 1923. Svota znaša \$7.433.081.000.00, kar pride na posamezno osebo \$68,37.

— Washington. — Demokratje v senatu in kongresu odločno zahtevajo temeljito preiskavo v raznih oljnih zadevah na raznem oljnem polju, katerega je urad za notranje zadeve oddajal dosedaj v najem raznim družbam. Očita se podkupljivost. Koliko je resnice bodo pokazale preiskave.

— Washington. — Včeraj so se sešli skupaj na posebno konvencijo zastopniki vseh mokračev v Uniji, ki bodo naredili skupni načrt za boj proti Volsteadovemu zakonu. Zveza mokračev bo kolikor toliko vplivala pri prihodnjih volitvah na obe stranke.

— Logansport, Ind. — To mesto je preživelo najstrašnejši požar v zadnjih dvajsetih letih. Zgorela je tukajšnja velika takomenovana Dunn garaža, v kateri se je nahajalo 127 avtomobilov, katere je vse uničil ogenj. Materialna škoda je velikanska ki do sedaj še ni natančno preračunjena.

— Charleston, W. Va. — V tukajšnjem sosednjem mestecu Boomer je zgorelo večeraj trije otroci družini Mr. Earl Stone-a, ko so bili stariši z doma. Otroci so nekako morali zanetiti ogenj, ki je vpepelil hišo in v kateri so zgoreli vsi trije otroci. Nov dokaz, da malih otrok ni za pustiti samih doma.

— San Antonio, Tex. — Pri poizkusnih vajah v letanju je dosegel vojaški kapitan Ralph Royce skoro rekord v letanju. Prevozil je daljavo med Fort Worthom in San Antonio v eni uri in 25 minut. Razdalja med tema dvema mestoma je 240 milj. Prevozil je po tri milje na minuto.

— Kansas City, Mo. — En sam črnc bandit je včeraj ustavljal blagajnika E. N. Danielsa od tvrde Irving-Pitt Manufacturing Co. in mu odvzel \$13.500.00 v gotovini. Blagajnik je imel ravno pripravljen denar, da bo plačal 450 delavcev imenovane tvrde. Bandit je izginil brez sledu.

— New Orleans, La. — Mehikanski general Candido Aguilar, baje član De La Huertovega štaba je bil prijel od ameriških oblasti, ko je ravno vstopil na krov parnika Cuyamel, da odide v Vera Cruz. Aguilarja se dolži nekih zločinov proti Združenim državam.

— Omaha, Nebr. — Župnik tukajšnje cerkve sv. Jožefa Rev. P. Pacificus Kohnen, O. F. M. je preminul zadnje soboto. Father Pacificus je bil nemški Franciskan, ki je vneto deloval na tukajšnji nemški župniji. Parani so ga silno ljubili R. I. P.

— Pittsburgh, Pa. — Pri gašenju ognja, ki je izbruhnil v prostorih tukajšnje Atlantic Refining Company je utonilo v olju sedem ognjegascv, ko se je pod njimi udrl pokrov, s katerim je bil pokrit velik rezervar poln olja.

AMERISKE BOJNE LADJE

JE PRIPRAVLJENE ZA AKCIJO PROTI MEHIKI.

Položaj nekoliko boljši, odkar je državni department zagrozil Mehiki z direktno akcijo. — Panamsko brodogradništvo odplulo proti Tampico.

Washington. — V Mehiki, v deželi vednih nemirov je nastal zopet zelo akuten položaj napram Združenim državam. Uporniki pod poveljstvom De La Huerta so baje pričeli te dni nadlegovati ameriške državljane, ki vodijo v tamkajšnjem teritoriju razne industrije, največ oljnih industrij.

Uporniki, ki imajo zasedene transportacijske točke so ustavili ves dovoz in izvoz in tako vodijo blokado za ves narod v zaledju. Te dni so uporniki ustavili vlak, na katerem je bilo tudi mnogo ameriških državljanov. Vsi so morali z vlaka, katere so uporniki preiskali. V tem hipu je privozil drugi potniški vlak in zadel v na progi stoječi vlak in razbilo se je več železniških vozov. Bilo je tudi več potnikov ranjenih.

Kakor hitro je zvedel ameriški konzul v Tampico o tem dogodku je brzojavno obvestil državni department, ki je takoj podvzel resne korake, poslal par bližnjih torpednih rušilcev v mehikansko vodovje in osem lahkih križarjev je bilo na mah poslanih iz panamskega zaliva proti severu v mehikansko vodovje.

Ameriške bojne ladje imajo tajno povelje, ki gotovo ukazuje takojšnje direktno akcijo proti upornikom za slučaj, da pride do kakšega ponovnega zapletljanja v Mehiki.

Uporniki so baje prejeli precejšno množino orožja in municije iz Nemčije pravi poročilo. Vendar kljub temu ni upanja, da bi se uporniki zamogli dolgo vzdržati v Tampico. Obregonove sile, ki se pripravljajo na veliko ofenzivo proti upornikom bodo ob prvih naskokih pregnali upornike iz mesta in pokrajine.

Državni department je s svojim odločnim nastopom takoj paraliziral uporniški nastop. Slučaj menda ne bo rodil hujših posledic, kakor izgleda od strani upornikov. Kajti vsak najmanjši poizkus bi izval od strani Amerike direktni nastop, in to bi postavilo upornike takoj med dva ognja, kar si pa gotovo ne žele.

ŽELEZNIŠKA STAVKA V ANGLIJI.

London. — Predsinočnjim je zapustilo svoje delo nekako 2400 železniških vlakovodij, ker jim je železniška uprava znižala plačo. Danes se pričakuje, da bo zapustilo več tisoč železničarjev svoja mesta. S tem je prizadet silno ves železniški promet. V London vozi samo on tovorni vlak, na dan, ki vozi živež in druge potrebščine. Ako se stavka v kratkem ne konča bo London zelo prizadet, ker mestu bo začelo primanjkovati živežnih potrebščin.

Za obrambo slovenščine v ljud. šolah

SLOVENŠČINA MORA V SLOVENSKE ŠOLAH V SLOVENIJI DOBITI SVOJO VELJAVO. — KDOR PA SLOVENŠČINO SOVRAŽI NAJ GRE NA JUG MED SRBE.

Ljubljana. — Kdo se ne spominja, kakšno ogorčenje je nastalo vedno v slovenski javnosti, kadar je skušala avstrijska vlada kaj slovenskega okrniti v naših šolah? Vse slovensko časopisje brez razlike strank se je ob takih trenutkih navadno znašlo v skupni obrambi. Le tako je bilo mogoče, da smo se Slovenci obdržali skozi stoletja na površju, naš slovenski jezik izpopolnili in nismo utonili v tujem morju. Koliko smo imeli v tistih časih preganjanja učiteljev, ki so šli pri naši učeči se mladini daleč preko učnega načrta in so na ta način poglobljali slovensko zavest v srca naših malih! Kaj čuda, da smo se ob zapadu Avstrije globoko oddahnili, misleč, da je preganjanja našega slovenskega jezika za vedno konec in da je vendar enkrat napočil čas, ko nam bo mogoče v svojih šolah temeljito gojiti slovenski materini jezik. Toda vsi znaki kažejo, da smo se, vsaj za enkrat, temeljito zmotili. Slovenski jezik se v naših ljudskih šolah ne goji več tako skrbno in temeljito, kakor nekdanj, ko smo imeli zato veliko manj prilike. Srce mora boleti vsakega zavednega Slovenca ko vidi, kako se slovenščina danes omalovažuje in že takorekoč sistematično izriva iz naših ljudskih šol. Zato se pa naši otroci mučijo s srbohrvaščino in cirilico in to na škodo slovenščine. Nič bi ne imeli proti učenju srbohrvaščine in cirilice, ko bi se poučevala šele v četrtem ljudskošolskem razredu. To bi popolnoma zadostovalo, kajti otrokom, za katere se ve, da ne bodo prestopili v srednje šole, zadostuje popolnoma, da razumejo srbohrvaščino in da pišejo cirilico za silo. Kdor je tako naiven, da misli, da se bodo kmetski otroci, ko odrastejo, posluževali srbohrvaščine ali v cirilici pisali, se pač temeljito

moti. Za one, ki bi prestopili v srednje šole, je pa še časa dovolj, da se jo priuče. Ob sebi ujemno je seveda, da bi se srbohrvaščina tudi na srednjih šolah ne smela poučevati na škodo slovenske materinščine. Toliko oziroma zahteva že naš slovenski ponos (seveda, kdor si ga je ohranil.) Za še večjo nesmisel pa se mora smatrati današnje pretirano propagiranje srbohrvaščine in cirilice na naših ljudskih šolah, ako se pomisli, da ta jezik poučuje osebe, katere ga poveleki večini niti same ne obvladajo in se ga takorekoč sami šele za silo sproti učijo. Že dosega se je v ljudski šoli slovenščina gojila v zelo skromnem obsegu. Kako bo to šele izgledalo v nekaj letih! So li naši slovenski jezikoslovci, pisatelji in pesniki zato pilili naš jezik in ga spravili na današnjo višino, da bi ga sedaj izvestni "jugoslovenci" mrcvarili ali pa ga še celo pregnali iz naših šol? Ne! Do tega ne sme priti! Slovenščina mora v naših ljudskih šolah zopet dobiti svojo veljavo, katera ji kot materinščini gre. Kdor pa slovenščino sovraži, naj pa gre na jug, kjer učiteljev in učiteljic itak primanjkuje. Na ta način bo vsem ustrezno, ker bo vsak lahko gojil to, kar ljubi.

Ako se danes Slovenci zgražamo nad italijanskimi fašisti, ki preganjajo naš slovenski jezik iz šol naših neodrešenih bratov in sester, potem mora naše zgražanje veljati v tem večji meri onim, ki preganjajo slovenščino doma v naših lastnih šolah. Ni treba pripomniti, da je temu v prvi vrsti kriva učiteljska demokracija, ki iz ostudnega klečaplazva žrtvuje materni jezik, da se prikupi belgrajskim mogotcem, ki hočejo Slovenijo počasno posrbiti. Proti temu bo treba mobilizirati ljudstvo.

Denarne pošiljatve

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTININO:

500 — Din.	\$ 6.35	100 — Lir.	\$ 5.10
1000 — Din.	\$ 12.35	200 — Lir.	\$ 9.85
2500 — Din.	\$ 30.75	500 — Lir.	\$ 23.75
5000 — Din.	\$ 61.00	1000 — Lir.	\$ 46.25
10,000 — Din.	\$ 121.00		

Pri pošiljstvih nad Din. 10.000 in nad 1000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cema denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejememo denar.

Pri brzojavnih pošiljstvih pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojav.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljatve uslovite na:

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Češark

70 — 9th Avenue, New York, City.

EDINOST

(UNITY)

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in sobota. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

— Published by: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Gospodarska konferenca v Parizu.

Te dni se vrši v Parizu gospodarska konferenca. Zastopana je tudi Amerika na tej konferenci in sicer po Charles G. Dawes iz Chicago.

Dawes je bil v svetovni vojni ameriški general v vojni službi na Francoskem. Njemu so evropske razmere znane kolikor toliko. On nastopa kot izkušen ekonom, zato tudi lahko pričakujemo boljšega vspeha od te konference, kakor od drugih, ki so se do sedaj vršile v ta namen. S tem se začneja nova gospodarska doba za Evropo.

Dawes je te dni povabil na konferenco tudi načelnika nemške državne banke, ki bo moral povedati in podati zanesljivo pojasnilo, kako stoji današnja Nemčija finančno. Na tej podlagi bodo napravili zanesljivo podlago vsej evropski valuti, katera bo v stanu vzdržavati silna odplačila za vojne reparacije. Druge poti ni.

Dawesov nastop je naredil silni moralni vpliv. Zlasti še, ker je zahteval, vzajemni in enotni nastop zaveznikov. V svojem govoru je povdaril, da je prav tako treba vzajemnosti in enotnosti na gospodarskem polju, kakor tedaj, ko so se zavezniške armade nahajale v kritičnih položajih na zapadni fronti, ko je bilo treba postaviti vso zavezniško moč pod skupno enotno komando.

Dawes je povedal odkrito v obraz vsem francoskim in angleškim zastopnikom, da bodo doživeli na gospodarskem polju prav tako katastrofalen udarec, kakor so ga dobili vsi, ki niso hoteli ubogati leta 1917. — vrhovnega poveljstva. To sta bila angleški general Haig in francoski poveljnik Petain.

Financa pravi Dawes, potrebuje še bolj enotne temeljne podlage, kot armade skupnega, ali samo enega vrhovnega poveljnika. Z valuto tržimo medsebojno vsi narodi sveta. In če ena hira in propada, ta logično okuži tudi drugo, to je bolezen, ki se prijemlje in pogublja valuto drugih držav.

Iz tega je torej sklepati, da je Dawesov namen ta, da se preišče finančno stanje cele Evrope, razven Anglije, ki ima edina zdravo valuto. Ko bodo strokovnjaki pronašli glavno diagnozo, potem bodo izdelali načrte. Pričakuje se, da če bodo Francozi hoteli biti toliko strpni do Nemčije, da jo ne bodo takoj pahnili v brezupno stanje, kakor hitro se jo bo postavilo na upajočo podlago, da bo izšla iz strašnega dolga, tedaj je gotovo, da se bo dovolilo Nemčiji, Ameriško posojilo.

Dawes bo v tem oziru zahteval temeljitih garancij od strani Francije, ker drugače, ako se Francija ne misli držati napram Nemčiji s svojimi zahtevami, v toliko meri, ki je izvršljiva, tedaj je zastoj vsako posojilo. Od Nemčije se bo moralo zahtevati samo tisto in toliko, kolikor bo v stanu plačati. Če se Francija ne bo držala tega, tedaj je gotovo, da Nemčija ne bo izvršila, kar se bo zahtevalo od nje.

Ko pride do gospodarskega reformiranja, tedaj se ne sme nihče ozirati na sovraštvo, ne na preteklost. Vpoštevat se mora edino bodočnost, na njo treba računati, ker z njo se bo imelo opravka.

Dawesov začetek je naredil najlepši moralni utis na svetovno javnost. Saj cel svet hrepeni, da bi se vrnil nazaj v normalnost. Dawesov nastop bo dosegel tudi najlepši končni rezultat, ako se mu le posreči omejiti evropsko medsebojno nevoščljivost, ki je glavna ovira na poti, ki vodi k normalnosti.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Nashwauk, Minn.

Centeno uredništvo: — Sprejmite nekoliko vrstic zopet iz naše nasebine. V zadnjič sem opisal nekaj delavskih razmer, to pot pa hočem poročati o neki drugi novici, ki se je te dni zgodila med nami.

Tukaj znani jugoslovani Lodič star 29 let je te dni bil prijeto od policije v Minneapolisu, kamor je izginil takoj po poroki. Lodič se je predzadnje nedelje poročil v pravoslavni cerkvi na Chisholmu. Po poroki so tukaj obhajali ženitovanje po pravoslavni običajih. Naredili so veliko pojedino, na katero so se svatje pripeljali v osmih lepih avtomobilih. Svatba se je vršila v Finski dvorani, ki je trajala celi dan in pozno v noč. Vse jestvine in druge stvari so seveda založili trgovci. Na tej svatbi so, kakor se to dogodi na vsaki pravoslavni svatbi nabrali precej veliko svoto za nevesto celih \$1.300, katere je pa ženin spravil. Da bi mu ne bilo treba plačati stroškov za svatbo si je izmislil idejo, da bo odšel v Minneapolis. Svoji poročenki pa je naročil naj pride tja naslednji dan, kjer se bosta sešla.

Takoj drugi dan so pričeli prihajati kolektorji za avtomobilsko vožnjo svatov, groceristi in drugi, ki so založili blago za svatbo. Toda Lodiča ni bilo. Zadevo so sporočili policiji, ki je jela stvar preiskavati. Policija je šla na dom neveste in tam nevesto v pričo njenega očeta natančno izprašala. Rezultat je bil ta, da v Minneapolis ni prišla samo nevesta Mr. Lodiča, ampak tudi policaj Philip Griffin, ki je Lodiča aretiral in privedel nazaj v Nashwauk, kjer so ga utaknili v zapor, iz katerega je kmalu nato bil izpuščen proti varščini \$2.000.

Lodič se sedaj izgovarja, da mu je bil denar ukraden in da je vsled tega pobegnil, da se izogne neljubemu polžaju.

Nevesta se je vrnila v West Duluth h svojim staršem. Ženin Lodič pa bo prišel pred poroto v mesecu marcu.

Tako vidite se tudi med jugoslovani v tem okrožju kaj zanimivega zgodi! D. H.

Cleveland — Newburg, O.

Centeno uredništvo: — Tudi jaz bi prošil malo prostora v vašem cenjenem listu, da bi mi priobčili nekoliko vrstic, da bo tudi javnost vedela, kakšnega mišljenja so tukaj člani in članice spadajoče h S. N. P. J.

Tukaj v Newburgu imamo eno društvo, ki spada h SNPJ. To društvo šteje približno 200 članov in članic in nekoliko mladinskega oddelka in smelo trdim, da jih ni pet odstot, ki bi se strinjali s takim pisarenjem, kakor ga Prosveta prinaša med javnost. Vsakemu poštenemu človeku se more gnusiti tako mazanje po listu, ki ga plačujejo zmerni ameriški državljani in člani SNPJ. Torej mi plačujemo za list in oni se pa iz nas direktno norce delajo.

Da bodo vedeli ti gospodje pri SNPJ., da se jih dokaže koliko jih je na njih strani tukaj v naši nasebini, ker ni tako majhna in tudi tako nazadnjaška ne, ampak temelji čisto na ameriških principih, naj bo v dokaz to, da je cerkveni fair meseca novembra prinesel \$6200 in še nekoliko več. Božična kolekta pa je znesla čez \$3000. Tu si lahko misli vsak treznomisleči človek, da koliko jih je zadovoljnih v naši nasebini s takim pisarenjem, kakoršnega Prosveta vedno prinaša na dan.

Čital sem dopis iz Chicago v Ednosti št. 153 s podpisom "eksklancija," ter se jaz popolnoma strinjam s tistim dopisom in dotično dopisovalko.

Omenja, da je bila tudi že ona članica te Jednote pa jo je pustila. Ona je morda še mlada in je to lahko naredila. In kaj pa

za nas stare člane, ki nas nobe-na organizacija več ne sprejme. Mi stari člani ne moremo tako narediti, ker bi bili preveč oškodovani in iz samih starih članov ne bo Jednota napredovala, če ne bodo stariši pustili svojih otrok pri Jednoti in ravno sedaj, ko sem imel ta dopis v rokah sta me prišla dva člana obiskati, ter sta mi rekla, da od sedaj naprej, nič več ne plačata od svojih otrok v to Jednoto, v kateri vlada tak absolutizem.

M. V. član SNPJ.

Calumet, Mich.

Zima pritiska tudi okrog nas z vso svojo resnostjo. Naša nasebina je pač bolj na severnem kraju, zato se ni čuditi mrzli zimi, ki je nastopila. O kresu jo menda ne bomo pričakovali, zato naj napravi sedaj kar misli.

Prohibični agenti tudi tukaj prav pridno stikajo za alkoholnimi pijačami. Te dni so zopet preiskali razne lokale in v par krajih iztaknili nekaj močnejšega, zakar so lastnike prostorov prijeli in jih postavili pod varščino.

Te dni se je dogodil v našem mestu misteriozni samomor. Neki nepoznanec je prišel z Iron River vlakom v mesto, kjer je na postaji izstopil in mirno šel v hotel na kosilo. Ko je poobedoval je mirno odšel iz hotela, se ustavil sredi ulice, pritisnil si puško, katero je nosil seboj, na trebuh in se ustrelil. Umrl je v nekaj minutah. Odkod in kdo je, nihče ne zna. Kakor tudi ne kaj ga je gnalo v smrt.

V nedeljo dne 13. januarja je imela slovenska cerkev sv. Jožefa, svoje glavno letno zborovanje. Župnija je od zadnjega leta jako napredovala, kljub temu, da se je dosti rojakov izselilo lansko leto iz Calumeta. V odbor so bili zopet izvoljeni: Louis Gazvoda, Frank Simončič, Josip Likovich, in John Illenič. Računski pregledovalci so: Jos. Česarek, Frank Sedlar, Matt F. Kobe in John Gosenca.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

Mrzlo vreme je pritisnilo zadnji dni. Vremenoslovci pa nas tolažijo, da bo že danes gorkejši val odgnal hudi pritisk ostre zime. Prav je tako, mi chičazani ta predlog z veseljem jemljemo na znanje!

Naš preč. g. župnik Rev. P. Kazimir Zakrajšek, je zadnji teden vodil z velikim vspehom sv. misijon med Slovaki na severni strani mesta na župniji sv. Cirila in Metoda.

Našo nasebino je te dni obiskalo več glavnih uradnikov K. S. K. J. ki so šli na glavno letno zborovanje v Joliet, kakor tudi potem, ko so se vračali s zborovanja. Večina teh se je udeležila katoliškega shoda zadnje nedelje, ki je izpadel kar najsijajnejše. Tako so nas obiskali te dni Mr. Anton Grdina sedanjí gl. predsednik K. S. K. J., Mr. Anton Skubic, podpredsednik K. S. K. J. in Mrs. Mary Prisdan, podpredsednica K. SKJ., Mr. Jos. Zatar gl. tajnik K. S. K. J. Preč. g. Luka Gladek slovenski župnik iz Steeltona, Pa. in sedaj Duhovni vodja K. S. K. J. Mr. Frank Opeka, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. Mr. John Zulich, nadzornik K. S. K. J. Mr. Frank Suklje, nadzornik K. S. K. J. In kot pravna odbornika sta nas posetila Mr. John Murn in John Decman. Vsi gl. odborniki so šli, kakor so to sami izrazili pod najboljšim vtisom iz nasebine.

Naša farna čitalnica in knjižnica jako izborno napreduje. Ljudstvo si v velikem številu posluhuje knjig, ki jih posojuje naša knjižnica. Naši fantje bodo v kratkem zopet kmalu kakor se sliši, nekaj priredili za korist čitalnice in knjižnice. Mi jim kličemo le krepko naprej nasebina je za vami!

Socialna Razmotrivanja

II. SOCIALIZEM IN KRŠČANSKI SOCIALEC.

Ze pred več kot 20 leti je napovedoval dr. Mahnič socialno-politično revolucijo in zaklical: gorje ti, Evropa! "Kako bo politično lice v Evropi, kake bodo socialne razmere v naši družbi potem, ko bo strašanski vihar izbesnel? ... Na to bi mogel odgovoriti le Bog."

Mi to revolucijo že doživljamo. "Boljševstvo" je le nje nasilni pojav. Ali bo že sedaj po vsem svetu izbesnela, ali pa jo bo še mogoče ustaviti, kdo bi to povedal! Vse je odvisno od tistih, ki imajo moč in kapital v rokah. Če bodo mogotci vztrajali pri imperializmu in kapitalizmu, bo šla revolucija naprej in s silo prevrgla ves dosežani družavni in družabni red. Ako pa bodo mogočnjaki za časa uvideli, da so proti idejam kanoni brez moči in da morejo vrniti svetu red in mir le velike socialne reforme, tedaj bo ta "revolucija" zgoraj morda zaustavila krvavo revolucijo od spodaj. Naj se pa izvrši revolucija od zgoraj ali od spodaj, na vsak način bo to socialna revolucija, ki bo morala ustvariti nov socialni red. Kapitalistični socialno-gospodarski red v dosežani obliki ni več mogoč. Kateri je pa tisti novi socialni red?

Tu je treba orientacije za vsakega in za vse. Zakaj vsak od nas svoje sodeloval ob tej "revoluciji." Nihče ne more biti popolnoma pasiven. Vsak dela že s svojo pasivnostjo javno mnenje in javno nmenje dela "revolucijo." Predvsem pa je treba orientacije za tiste, ki morajo ljudstvo učiti in voditi.

Ne moremo si pa tajiti, da je prava orientacija dosti težka. Svetovna vojska je našo miselnost tako izpremenila, da se nam zdi čisto naravno, kar smo imeli zdaj za prevratno, in da smatramo za neumno, kar se nam je zdelo časih edino pametno. Se-

veda se nas pa po trpkih prevarah zopet lotevajo tudi drugačne misli.

Nobena dvoma ni, da stoji sedaj v osredju vseh teh prevratov vprašanje socializma. Za političnim prevratom, je dejal socialist K. Renner že med vojsko, bo prišel mnogo usodnejši socialni prevrat!

Socializem! Ali nam je dosti jasno, kaj hoče socializem?

V "Sociologiji" sem razkrojil idejno vsebino socializma, kakršen se nam predstavlja konkretno v socialni demokraciji (Soc. 332—433). Ne more reči, da bi bila naša ta analiza v naši javnosti kaj posebnega odziva. In vendar se bolj in bolj prepričavam, da je le na ta način mogoče dobiti jasnost! Stari Bebel je dejal: "Mi hočemo troje: v vsakem oziru ateizem, v političnem republiko, v gospodarskem socializem." A vse to skupaj je on imenoval tudi socializem in vse to skupaj prevzela je socialna demokracija od svojih velikih ustanovnikov Marxa in Engelsa kot socializem. Zato je beseda socializem še vedno dvoumna in vsako dvoumje glede osrednjih idej je v časih velikih prevratov lahko usodno!

Ločimo torej, če govorimo o socializmu! Ali mislimo vse mogočno gibanje proletarskih mas, Komunistov, socialistov, socialnih demokratov, sindikalistov, boljševikov? Ali pa mislimo le en, zgolj gospodarski vidik in cilj tega gibanja? Prav tako ločimo, ali mislimo to, kar socialna demokracija provizorično zahteva, ali mislimo nje pravi in zadnji cilj?

Mi moramo računati najprej s socialističnimi strankami, kakršne so dejansko z vsemi svojimi idejami in težnjami. Le abstraktno moremo potem izločiti iz vsega kompleksa njih zgolj politične ali gospodarske ideje, da se znamo ravnati, če gre za take posamezne zahteve in za našo kooperacijo.

(Dalje prih. sredo.)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

priliko opazovati in videti, kako se naše dobro katoliško ljudstvo slepi in vodi na kriva pota brezverstva. Govoril Vam bom zato, da se ojačite in vzdramite za skupno delo za našo vero in naše katoliško prepričanje! (Ploskanje.)

Dandanes se vse organizira. Vsak spada k eni ali drugi bratski organizaciji. Skoraj ga ni ali jo ni, ki bi ne spadal (a) h kakih podpornih organizaciji h eni ali več.

Svoje čase, ko smo imeli edino K. S. K. Jednoto, je naše slovensko katoliško ljudstvo bilo tudi značajno. To je bilo v tistih letih, ko so prihajali v Ameriko prvi slovenski pionirji, naši slovenski katoliški očetje in matere in z njimi prvi čč. gg. duhovniki. Ti naši očetje pravim, so si ustanovili svojo prvo katoliško organizacijo Kranjsko Slovensko Katoliško Jednoto. (Živahno ploskanje.) Ti pionirji so položili prvi konkretni temelji našemu katoliškemu življenju v novem svetu. Ta dična organizacija je bila prva, ki je začela gojiti med Slovenci v Ameriki katoliški značaj in tedaj našega katoliškega ljudstva ni bilo treba braniti. Saj so bili vsi enega duha — bili so vsi ene vere, ki so jo prinesli v novi svet čez morje in vsi so verovali v enega Boga.

Ko pa je začelo naše ljudstvo prihajati sem v Ameriko kar trumoma, je postalo kmalo drugače. Kakor reka pobere seboj vse blato in smeti: tako je med drugimi prinesel ta velikanski val izseljevanja iz domače grude v novi svet tudi veliko sprijencev nezaželenih gostov, kateri so zasejali ljuliko med naše do tedaj dobre značajne katoličane. Prišli so tisti nezaželeni gostje, o katerih govorim, katerim je ugasnila že zadnja iskrička materne besede: "sin ne pozabi na Boga!", ko je zapuščal svojo grudo. To so bili tiste vrste ljudje dragi moji, ki so v Ameriko prišli že pokvarjeni z okamenelimi srci. Ti ljudje, ki so padali v starokrajskih solah takozvani "sprijeni študentje," so zgubili svoj značaj po mestih, po katerih so "vandrali." Ti ljudje so postali žrtve starokrajskega meščanskega življenja, kjer so po raznih mestih naše obrtniške pomočnike, naše slovenske dijake spravljali ob vero razni židovski zapeljivci, ki so prihajali iz nemških mest nalašč z namenom, da so slovenskemu narodu kvarili mladino. (Dalje sledi.)

Petrčka je spet tista prjela, kukr un dan, take klabase de je še t ragatga strah pr nem. Svetuj mi Pavle kaj nej nardim, vejš je pijan 7 dni v kejdni pa 24 ur na dan, jest se bajim de če bo take kazle strelu kukr je sam de bom šu hmal na bubn, sam tu je še sreča de imam saj jugoslovovanska jednota pa nene naračnike k me se pakonc držeja.

Petr se hval kaku je slaven pastov de ga vse vabčuduje. Jest sm mislu de rep. Včeraj sta prišla dva Amerikanca, sta rekla de sta bla pr Petru pa de se ima vid de nej nejni v redi, da ga bo ta večkrat pršla gledat kdaj bo zru za krezi hous.

O ti pošajna Petrova kašna je. Atat sm vadgavuru de nej-ga prec da ke kamr spada tista kalona k zdej vam nabaže z vank-patki nej pa raj kar prazna-pusti na parva stran pa nej napiše, Jutru in Slavenc Lublana, Najjork.

Naša Micka se je pa zadne cajte hdu pabulšala že kar-dapise k zagavarjaja g. župnika v Rock Spring praobčuje. O ti vbogi Tavčarjov France kaku rejveža preganja, še negavi kazlički in pa micka tam pr Smrdob.

Se naš plehar matic se je v aglasu v Praset tam nejk iz cale-rade zdej k sa ga povsod vn var-gle je šov pa v gozde med suje tavarše s štim nagam, kamr spada že kar je v vamerik.

Un dan se je vraglusa še drug plehar stuničlov France. Vjestje gaspud editar ta stuničlov France tu vam je kunštna glava. Zafrknikov vačka kašna klabasa napišeja France je more pa pad-pisat če ne pa vse sami tu nar-dejo. Vejš France ti pa le bl tih bod, drgač se bi kej preveč zvedl v čikag ti prov lejp spričval dajejo.

Pa tam v Racine imaja tud ne-ki kunštnih glav k v tista Prase-ta pišeja pa še kaku kunštnu gre še Zafrknik ne morja preštede-rat kuga prov zaprov misli pove-dat. Gaspud editar nastrašansk velike in kunštno glave ima ma v vamerik. Če bi šli vsi ti v Jugoslavija pa se pucel k belni grad šuhe puca, pa bi hmal nar-edil vamerika druga Rusija.

Al vad vaše katulške mitnge k ste je mel zadna nadela pa le tih bōdte, de ne bote preveč tisth opičarjev na landel pa v nujork rezdražli, pol boja spet začel nort pa tisth sujih cunah de nič tejša. Če b pa kir še zbolu bo te mogli pa še dohtarja plačvat al pa še kej družga.

Tk zdej nej se pa dobr ima-ja pa zdrav nej vastaneja. Bom še kirkrat skušu kej pagledat pridet. Pa z Bugam

Vaš Pavle.

MARY SLUGA
IZUČENA BABICA
1858 — West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priporo-ča Slovenkam zlasti Prek-murskim Slo-venkam za po-moč pri poro-dih.

POLITIČNI PREGLED.

Volitve v Albaniji.

Dne 26. in 27. m. m. so se vršile v Albaniji volitve. V volivnem boju si stoje nasproti tri stranke: liberalna, ki jo vodi bivši minister monsignor Fan Nobi; ljudska, ki ji načeluje vladni predsednik Zogelo bej in monarhistična, ki jo vodi Akif paša z Dunaja, kamor je pobegnil po izgonu iz Albanije. Prvi dve stranki sta obe republikanski, a nasprotujeta v vprašanju zakonodajne oblike in izbire prestolnice. Ljudska stranka je za Skander, liberalci za Tirano. Akif paša propagira vrnitev princa Wieda. Največ upanja na zmago ima ljudska stranka.

Angleški korak v Washingtonu, ki ga je napravil tamkajšni angleški poslanik in ki gre za omejitvijo orožjevanja, zlasti na polju zrakovplovstva, je napravil v Parizu slab vtis. Francoski listi menijo, da bi ta korak mogel ovirati pogajanja, ki se imajo začeti med Parizom in Berlinom.

Gospodarska sanacija Ogrske

je v teku. Češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš je glede tozadnevne akcije Zveze narodov izjavil, da se je Češkoslovaška napram Ogrski vedla jako velikodušno, da omogoči mednarodno posojilo. Mala antanta zato pričakuje, da bo Zveza narodov tudi napram njej velikodušna. Grof Bethlen pa je izjavil, da se protokol, ki določuje pogoje za sanacijo Ogrske, le zato še ni končno veljavno podpisal, ker obstoje še diference glede reparacij. Zveza narodov zahteva, da naj Ogrska izplačuje reparacije že iz prvega posojila, ki se ji ima dati, dočim ogrska vlada zastopa stališče, da se naj reparacije izplačujejo šele pod izvedbi gospodarske obnove.

Francosko-nemška pogajanja

se še niso začela. Nemški zastopniki v Parizu dr. Hoesch je izročil Poincarreju spomenico nemške vlade, v kateri le-ta razlaga svoje stališče. Velik del francoske javnosti je za to, da se začno stvarna pogajanja in da se čimprej končajo. Nekateri se boje, da Nemčija celo stvar zavlačuje in čaka na nastop nove vlade v Angliji.

MacDonald je v Elginu

v velikem političnem govoru naglašal, da je z izidom volitev skrajno zadovoljen. Kaj se bo zdaj zgodilo, se ne ve, ker še ni gotovo, ali se hočejo izvestni krogi napram delavski stranki lojalno vesti. On sumi, da se bo skušalo krsiti parlamentarno načelo in sestaviti neka breznačelna koalicija, da ne bi delavska stranka prevzela vlade. Toda ljudje, ki mislijo, da ase jim to posreči, se najbrže zelo motijo. Sicer pa delavska stranka ne silii v vlado. Treba samo premisliti zapleteni notranji in zunanji položaj, stanje financ in brezposelno vprašanje, kar gotovo ni takega značaja, da bi bilo lahko prevzeti delavske stranke odgovornost. Delavska stranka pa bo vlado prevzela, ako jo kralj pozove, ker ima glede vprašanja mednarodnega miru in pravičnosti več avtoritete nego katerakoli druga stranka. Glede liberalne stranke je MacDonald izjavil, da je mrlič, ki čaka samo na krsto, v katero naj bi ga zabil.

Rusija

išče tudi od svoje strani zveze z velesilami zapada. Zato je v sovjetskih krogih zavladalo veliko razburjenje nad postopanjem ameriškega državnega tajnika Hughesa, ki dolži sovjetsko vlado revolucionarne propagande v inozemstvu. Sovjetska vlada to energično demantuje. — Sovjetski poslanik v Angori je izjavil, da so cene žita v Turčiji vsled ruskega uvoza padle in da si tudi turški krogi želijo gospodarskega zblivanja z Rusijo.

Imenik in cenik knjig ki se dobe v knji-garni 'EDINOST'

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

POUČNE KNJIGE.

Abeceednik	45
Angleščina brez učitelja ..	35
Breskev in marelica	40
Besednjak, angleško - slo- venski, Dr. F. J. Kern ..	5.00
Državlanski katekizem, pouk za dobavo državljans- kega papirja10
Domači zdravnik, župnika Kneippa75
Domači živinozdravnik Du- lar75
Društveni govornik	1.00
Francoska slovnica75
Gospodarski nauki50
Gospodinjstvo	1.00
Gorško - Slovenski slovar A. Dokler trd. vez.	3.00
Gospodarska geografija ..	1.25
Grafenauer Slov. čitanka za srednje šole75
Higijena na kmetih75
Kako si ohranimo ljubo zdravje25
Kateheze za prvence35
Katekizem slov.-angl.45
Knjigovodstvo25
Kratka Katehetika20
Knjiga uradnih vlog45
Kubična računica75
Mladeničem, prevz. škof Jeglič40
Nasveti za hišo in dom ..	.75
Nasveti za hišo in dom, trdo vez	1.00
Naše gobe	1.50
Nemščina brez učitelja I. zvezek45
II. zvezek45
Naša zdravila60
Nauk o čebelarstvu50
Občinski red45
Osnutek Slov. Narodnega Gospodarstva75
Osnovna navodila za zdrav- ljenje Malarije15
Perutninar20
Pevska šola	1.25
Pregledna karta S. H. S.25
Podkovstvo75
Podrobni načrt za prouče- vanje veronauka na ljud- skih šolah25
Praktični sadjar	2.00
Poštno izrazoslovje25
Pouk zaročencem in zakon- skim65
Praktični hitri računar, vez. v slov. ali angleškem jeziku Pravila za oliko75
Poljedelstvo I. in II. zv. po Pravoslovje60
Pravoslovje45
Računar v kronski veljavi. Rabojemno pravo45
Reja domačih zajcev45
Ročni spisovnik35
Slovenski pravopis50
Slovarček k Ovidijevim pe- smim, Dokl.75
Slovenske besede v sloven- ščini75
Sadno vino ali sadjevec ..	.50
Sadje v gospodinjstvu ..	.75
Slov. Lat. Nemški rastlin- ski imenik25
Slov. stenografična čitanka Slov. stenografija I. del.60
Slov. stenografija II. del.60
Samoznaki slov. stenogra- fije15
Varčna kuharica	1.00
Učitelj v boju proti alkoho- lizmu I. del.25
Učitelj v boju proti alkoho- lizmu II. del.45
Umna živinoreja45
Uvod v filozofijo A. Uše- ničnik	1.25
Zaznamek okrajšave kores- pondenčnih pisem	1.00
Zdravilna želišča45
Zeninom in nevestam25

Krščansko naravoslovje ..	.75
Kratka zgodovina Slov.25
Hrv. in Srbov25
Kratka zgodovina Slov. slovstva	1.00
Milosrčnost do živali, za mlade in stare25
Mlada leta I. knj. Dr. J. E. Kreka	1.00
Moderna družba in cerkev Narodno gospodarski eseji Naša država25
Naša pota, I. in II. zv. oba Ob 50-letnici Dr. Janeza Kreka25
Občinsko posredništvo ..	.75
Osnutek, Slov. nar. gospo- darstvo45
Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
O sv. Cirilu in Metodu ..	.50
Peter Barbaric95
Podobe iz misijonskih dežel Pogled v novi svet05
Prilike P. Bonaventura ..	.35
Slovenski župani25
Slovinci, Erjavec	1.25
Slov. rast. imenik25
Slike iz Belokrajine30
Sveta Rusija45
Turkus45
Vladar40
Vera50
Vojska na Balkanu, meh. vezana75
Vojska in Mir, Iz. J. T.75
Več luči, dva zvezka20
Zgodovina Breziške župni- ce95
Zgodovina Cerkljanske fare Zgodovina fara ljubljanske škofije45
Zgodovina novejšega slo- venskega slovstva II. knj. ...	1.25
Zgodovina srednjega veka. Zapiski iz Dunaja10

KNJIGE ZA MLADINO.

Angelček, otrokom prijatelj, vodnik in učitelj35
Bob za mladi zob30
Dore55
Dedek je pravil, trd. vez.10
Da ste mi zdravi10
Dane, Rape45
Lesniki, Josip Stritar45
Mali palček, povest40
Mali Ave Maria, letnik 1817. 1918.	1.00
Mladim srcem25
Obisk na pristavi25
Orlič, št. 1. do 7, posamez- na št. po05
Obnovljen vrtec75
Prigode čebelice Maje ..	.75
Povestice35
Robinson, slike25
Vitomilova železnica45
Volk spokornik, vez.85
Volk spokornik, bros.65
Vrtec trd. vez.55
Zgledi bogoljubnih otrok Zlati orehi45
Zvončki, pesmi za mladino Zbirka narodnih pripovedk Zgodbe kraljeviča Marka The Wonder Gift35

POVESTI IN ROMANI.

Avstrijska ekspedicija45
Arsene Lupin	1.00
Beli rojaki65
Bele noči50
Bilke30
Barvaste črepinje35
Bitka Pri Visu45
Boj in Zmaga45
"Boy" Louis Coloma75
Cerkvica na Skali, ali pla- čilo sveta25
Car in Tesar35
Cesar Maks in Mehika ..	.25
Cvet in Sad, trdo vez.75
Čas je zlato30
Četrtek, povest75
Črna smrt75
Deteljica Janez Ciglar ..	.75
Don Kišot iz la Manhe ..	.50
Dve Sliki, Ksaver Meško ..	.50
Edip na Kolonu20
Erjavec Predjamski25
Fabijola, povest iz rimskih časov45
Franc Erjavec zbrani spisi I. zv.75
Furij, De Amicis novela ..	.75
Genovefa40
Gladiatorji zgodovinski ro- man dva zvezka	1.50
Gruda umira60
Grof Radecki30
Helena, vez.50
Iz modernega sveta.	1.25
Igralec, spisal Dostojevski Ikonija35
Izidor, pobožni kmet25
Izlet G. Broučka50

Iz življenja za življenje, povesti I. in III. zv.30
Jagode50
Jeruzalemski Romar50
Junakinja iz Stajra	1.30
Junaštvo in zvestoba	1.00
Jurčičevi zbrani spisi vsak zvezek	1.00
1. zv. Narodne pravljice in pripovdke. — Spomin na deda. — Jurij Kozjek — Jesenska noč med slov. Pol- harji — Domen — Dva prij- ateljca40
3. zv. Deseti brat — Nem- ški valpet25
4. zv. Cvet in sad — Hči imstnega sodnika — Koz- lovska sodba v Višnji gori — Dva brata45
5. zv. Sosedov sin — Sin kmetkega cesarja — Mej dvema stoloma50
6. zv. Doktor Zober — Tugomer35
7. zv. Lepa vila — Lipe — Pipa tobaka — Moč in pravica v vojni krajini — Pravda med bratoma40
8. zv. Ivan Erazem Ta- tenbah — Bojim se te — Črtica iz življenja politi- čnega agitatorja — Teletja pečenka — Šest parov klo- bas — Po tobaku smrdiš — Zenitev iz nevošljivosti — Andreja Pajka spomini starega Slovenca30
Kaj se je Maksu sanjalo ..	.30
Kobzar	1.00
Korejska Brata30
Kresalo duhov. Spisal P. A. Sheehan	1.00
Krištof Kolumb60
Križem sveta30
Kmečke povesti50
Krivec50
Kraljica mučenica, vez. ...	1.00
Kraljevič Ivan vez.30
Kraljevi vitez	1.00
Kratka povest o Antikri- stu30

Ljudska Knjižnica:

1. zv. Znamenje štirih ..	.75
2. zv. Darovana50
3. zv. Jernač Zmagovac ..	.35
4. zv. Malo življenje65
5. zv. Zadnja kmečka voj- ska75
6. zv. Gozdarjev sin30
7. zv. Prihajač60
9. zv. Kako sem se jaz fi- kal I. zve.50
10. zv. Kako sem se jaz li- kal II. zv.60
11. zv. Kako sem se jaz li- kal III. zv.50
14. zv. Ljubljanske slike ..	.75
15. zv. Juan Miseria50
16. zv. Ne v Ameriko75
18. zv. Roža sveta	1.50
Malenkost P. L. Coloma roman	1.25
Most v življenje50
Maksimilijan, cesar mehi- kanski30
Marija naša pomočnica, po- vest45
May Ery, povest30
Mrtva srca, Tavčar, trd v. ...	1.25
Mlada ljubezen vez.	1.50
Mladi Samotar35
Mimo ciljev50
Moje življenje70
Morski razbojnik, vez. ...	1.00
Mrtvo mesto, bros.60
Njiva, Ksaver Meško15
Na krvavih poljanah	1.50
Naši ljudje40
Na negotovih potih30
Na različnih potih45
Na Krivih potih, Zaljski ..	.35
Na Preriji30
Narodne pripovedke35
Narod, ki izumira25
Naša Arčka45
Naše življenje, Ksaver Me- ško75
Na valovih južnega morja Naša leta Pugelj	1.00
Nedolžnost, Krištof Smid ..	.45
Nihilist, povest40
Obiski, Cankar	1.25
Oče naš, povest75
Odiseja45
Oglednica, Fr. Zakrajšek ..	.35
Ob tihih večerih, Meško, vezana	1.00
Pripovesti o Petru velikem Paberki iz Roza35
Petelinov Janez60
Peter Pavel, glavav35
Pikova dama35
Po strani klobuk75
Pomenki50

PAIN-EXPULSION

Mazilo velikega slvesa.

Za obolele sklepe in mišice
Zoper bolečine v prsih in hrbtu.
Če spravi revmatizem vaše mi-
šice v klopetl.

Za pomirjenje bolečnih, skele-
čnih zbudiljev nevaritje.
Za izpahke in odrgnenja.
Zoper boleliti in boleline.
Vargnite ga — prepodite bole-
čino.

Imejte pri rokah steklenico —
nikdar ne veste, kdaj jo
boste rabil.

25 in 70c. steklenica v lekarnah
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Velika januarska razprodaja

Slovenskemu občinstvu naznanjamo, da traja ta mesec velika razprodaja v naši trgovini.

Več električnih priprav dobite sedaj za jako nizko ceno. — Kot železo za gladiti na elektriko. — Električni "toaster" — Pralne stroje, itd.

Sedaj prihranite denar!

Pridite in prepričajte se!

FIDELITY ELECTRIC CO.
FRANK SCHONTA, lastnik.
3049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

"Vse se meša in vre kakor na sodnji dan!" je premišljal in si brisal potno čelo. "Vse polno sveta" je povsod, vse skoraj sama gospoda, škric do škrica, kakor bi jih nasejal, he he! Vidiš, vse živo jih je po vseh kotih in krajih, pa tudi iz oken gleda dosti glav! Bog ve, koliko jih je še za zidovi? Le odkod se je steplo toliko ljudi? Četrtek je danes, delavnik. Nemara pa praznujejo cerkveni god? Toliko jih je okoli mene, pa se čutim tako samega kakor božji volec. . . Ej, ti Ljubljanci so pa res pravi čudaki! Mladi se podpirajo drug drugega pod pazduho, stari pa krevsajo samotež, he he! Kakšna sta neki moja preljuba Špeluza in njen dedec? Prejkone sta tudi onadva — he he — malo prismojena, kakor vsa ta mehkužna gospoda, ki pohajkuje ves božji dan in ni vajena hujšega dela kakor pestovati svoj želodček. Lej, lej, gospodje, gospe in otroci, malone vsi so belo oblečeni po tem lahko uganeš, da si v beli Ljubljani. Napihnjani pa niso, naka, ampak se prav zelo prijazno se mi muzajo vsi, he he! Le škoda, da ne morem vsakomur povedati, kdo sem in odkod in kako se kaj imamo pri nas doma! Prav rad bi se malo pomenil z njimi, pa ne utegnem, ker moram še malo dalje po mestu, da bom vedel včasih kaj lepega pripovedovati o Ljubljani. Zale so pa Ljubljancanke, zale; toda mene že ne dobi nobena, in naj me gledajo še tako zaljubljeno, he he! Primaraha, nobena izkušnjava mi ne more nič — o ne! — jaz, Matajev Matija, ostanem zvest mlinarjevi Anki!"

Po lepi cesti so pripeljali trije možje brizgalnico na dveh kolesih. Prvi je zavrtal pipo v tla, drugi je vlekel dvokolnico, tretji pa držal dolgo cev in škropil po prašnih tleh.

"Človek bi mislil, da je v deveti deželi, ne pa v Ljubljani!" si je dejal Matajev Matija. "Tako premeteni so ti možje, kakor Mojzes, ki je s čudodelno palico izonegavil Izraelcem vodo iz skale."

Mimo njega je švignilo mnogo urnih kolesarjev in kolesaric. Videl je tudi dva dečka, ki sta se vozila skupaj; prvi je sedel in poganjalo kolo, drugi pa je možko stal za njim in se opiral na njegove rame. Najbolj pa mu je ugajal gospod, ki je peljal na svojem stroju spredaj fantka.

Matajev Matija je dospel do lesenega mostu. Ljubljanka je bila plitva; obrežna trava, drevje in hiše so se zrcalile v zaspansko tekoči vodi. Bila je izredno čista, tako da je mogel videti na dnu struge vse čepinje, pisane in bele. Pridne perice so klecale na stopnjicah ali v priklenjenih čolnih in prale perilo. Kričavi otroci so stali blizu brega v vodi in lučali tanke ploščate kamene tako v reko, da so metala po površini odskakovala kakor žabe.

Mrgoljava po mestu je prihajala čimdalje večja; srečaval je delavce, delavke, pohajkujoče, leseno se držeče vojake, vesele dijakke. Pisana množica, večni ropot, hrup in šunder med zidovi, vse mu je težko leglo na dušo, vajeno le proste prirode tihega gorskega zakotja. Čutil se je tako tujega, zdelo se mu je, da je v veliki ječi, in obhajali so ga dozdej neznan občutki: tožilo se mu je po domu. Pozelelo se mu je nazaj med gore, na Matajevino. Siloma se je otresel neveselih misli in krepkeje koračil dalje.

Ves motoglav, malone omamljen po toliko novih vtisih, jo je primahal mimo gostilniškega vrta in takoj občutil hudo zehajo. Pod kosatimi kostanji je sedelo nekaj gostov. Matajev Matija je veselo pospešil korake po hreščecem, belem pesku in stopil k pogrnjeni mizi. Svoj ljubi dežnik in palico je naslonil ob drevo, položil pisano culo na mizo in sedel možko in široko na stol.

Priletel je bled, skrbno počesan fantič, ves črno oblečen, v suknjici na škric, in vihtel belo brisalko.

"Polič najboljšega!" je naročil Matija in imenitno pogledal po drugih gostih. "Skoraj bi bil pozabil jesti in piti, he he!"

Dečko je prinesel pijačo in okroglih žemelj. Mataj pa je iztrebil kos sira iz cule in pipec iz žepa.

"Kako naj pa jem ta drobiž, da se mi ne bodo smejali oni tam, ki me gledajo tako debelo, kakor bi me hoteli zajeti vase?" se je vprašal in prebiral žemljice. "V Zaplani imajo najmanj trikrat večje žemlje in štirikrat večje reglje. Ali naj devljem po dvoje teh drobnih kruhkov naenkrat v usta ali samo po enega?"

V tem je prišla zalo oblečena natakara z usnjeno torbico in rdečo vrtnico za pasom k Matajevi mizi, za njo pa krepak gospod.

"Dober večer, ljubi mož!" je nagovoril gostilničar Mataja. "V hiši imamo sobo, ki je za take goste, kakoršen ste vi. Preselite se tja! Tukaj je za gospodo."

"Saj ne bom dolgo tukaj, nikarte se ne bojte, nič ne bom gospodi na poti!" ga je tolažil Matija. "Pozno je že, kmalu moram k sestri. Počakajte no, da se malo okrepčam; Bog ve, kako dolgo bom moral še iskati Špelo po mestu!"

Tako je Matija obšel in mirno užival vino, sir in žemljice. Ko je izpraznil svoj polič, je zahteval drugega.

Polagoma je prihajalo vedno več gostov. V vrhovih lepih kostanjev so se igrale krotke luči zahajajočega solca in prijetno hladilen veter je sapljal Matiju v obraz.

Na odru blizu njega so se pokazali godci z velikimi in majhnimi piščalkami, trobentami in drugimi čudnimi svirali, kakršnih Matajev Matija ni bil še videl nikdar. Sedli so na stole; pred sabo je imel vsak svoj kos počekanega papirja na stolcu.

"Slabo znajo!" jih je obsodil Mataj, ko so uglašali in poizkušali svoja glasbila. "Vsak brlizza in šušmari, piska in trobužlja tja v en dan, kakor se mu pač ljubi! To ali pa nič! Sram jih bodi! Znajo pa zaplanski godci vse bolje! Če bi prišli ti mojstri-skaze k nam, bi bili tepeni, da bi bilo grdo! Zakaj nisem poslušal krčmarja, ki mi je povedal, da je tukaj le za gospodo!"

Tedajci je stopil gospod s črno paličko mednje in potkal z njo na svoje stajalo.

JOHN R. RAYN

POGREBNIK

Cor. Sixth and Portland Str. CALUMETH, MICH.

Automobile za pogrebe, krste in ženitovanja na razpolago.

Kupčuje tudi s konji.

Vsem se toplo priporoča!

DR. SV. CIRILA IN METODA
Štev. 18. S. D. Z.

V društvo se sprejmejo člani od 16. do 55. leta starosti. Zavarujete se lahko za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.

Za Bolniško podporo se lahko zavarujete za \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo lahko vpišete tudi svoje otroke od 1. do 16. leta starosti.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. Društvo zboruje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi mali dvorani. Predsednik Anton Strniša 100. E. 72nd Pl.

Podpredsednik, John Terček
Tajnik, John Widervol 1153 E. 61st St.

Zapisnikar, Frank Merhar.
Blagajnik, Josef Zakrajšek St.
Nadzorniki: Josef Zakrajšek ml., Anton Widervol st., Josef Mateučič, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar.
Zastavonoša, John Jerman.
Redar, John Peterlin.

ŠIRITE LIST EDINOST

DRUŠTVO SV. VIDA

Štev. 25, K. S. K. J.

Preds. Anton Strniša 1001 E. 72 Place.

Pod Preds. Jos. Zulič.
Tajnik, Anthony J. Fortuna 1093 E. 64 St.

Zapisnikar, Jos. Ponikvar.
Blagajnik, John Mele.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vidervol, Jos. Germ.

Zastavonoša, Joe Baznik.
Vratar, Jacob Korečan.

Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd.

Zdravnika, Dr. J. M. Seliskar in Dr. M. J. Oman.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani.

Assesment se pobira na seji samo od 10. dopoldne do 4. ure popoldne.

V društvo se sprejmejo člani (ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtne zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine. Za bolniško podporo pa \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po Jednotnih pravilih štran 103 do 109.

V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1. do 1. leta.

Za več pojasnila se obrnite na društveni odbor.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Členjem naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom lista Edinosti v Clevelandu in vsej državi Ohio naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglase ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Členjene rojake in rojakinje prosimo, da mu gredo pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanese v sleherno slovensko hišo v vsaki naselbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih naročnikov.

Tel.: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place

Dovaža premog — drva — prevažajo pohištvo in vse kar spada v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča. Pokličite ga po telefonu!

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Roiakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ
IA. KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboljša delo, nainizije cene.

Prezvamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenske oariv.

LIST

EDINOST

JE LAST SLOVENSkih KATOLIŠKIH DELAVCEV V AMERIKI.

IZDAJA SE V OBRAMBO PREPRIČANJA KATOLIŠKIH DELAVCEV IN ZA NAPREDEK SLOVENSkih NASELBIN PO AMERIKI.

List "Edinost" JE DELAVSKI LIST ki se bori s krščanskega stališča za delavske pravice.

Zato kdor hoče imeti resnega zagovornika delavskih interesov se naj naroči na list "EDINOST", ki izhaja štirikrat na teden.

Je zelo razširjen list med Slovenci v Ameriki. Zato je oglašanje v našem listu uspešno. Trgovci po naselbinah naj upoštevajo delavski list, ker oni so odvisni od delavcev.

Društva se bodo povzdignila na članstvu, ako bodo društva oglašala v našem listu. Kadar priredijo društva svoje prireditve, veselice in druge zabave, oglasite prireditve v našem listu, ako hočete, da bo ljudstvo vedelo za vaše prireditve.

Cenjeni naročniki naj pa vedno pazijo na oglase v svojem listu in naj podpirajo tiste, ki podpirajo njih list. Kadar pridete v trgovino h trgovcu, ki oglašava v našem listu, povejte mu, da ste videli oglas v našem listu. S tem veliko pomagate listu.

Tiskarna

Edinost

Ako HOČEJO društva imeti lično in točno izvršeno delo, naj naroče svoje tiskovine v naši tiskarni, kjer izdelujejo vse tiskovine izurjeni tiskarji.

Zlasti SE priporočamo društvam, za tiskanje pravil, vplačilnih knjižic, bolniških spričeval, pisemskega papirja, itd. Členjem društvam se najtopleje priporočamo. Poizkusite pri nas in jamčimo vam, da boste zadovoljni.

Pred vsem SI NAJ zapomnijo katoliški Slovenci v Ameriki, da je naša tiskarna EDINA SLOVENSKA KATOLIŠKA TISKARNA V AMERIKI! ZATO JE DOLŽNOST KATOLICANOV, DA JO PODPIRAJO!

TISKOVNA DRUŽBA

EDINOST

1849 W. 22. Street Tel. Canal 0098 Chicago, Ill.